

YOLSUZLUKLARIN ÖLÇÜLMESİ

Yolsuzluklar sadece ülkemizin değil tüm dünyanın sorunu. Dünyanın her ülkesinde az ya da çok yolsuzluk olayları mevcut. Aslında yolsuzluk devlet yönetimindeki kirlilikleri ifade etmek için yetersiz bir kavram. Yolsuzluk ile daha ziyade maddi ya da gayri maddi bir çıkar temin edilerek yapılan usulsüzlükler anlatılmak isteniyor. Rüşvet, irtikap ve torpil yolsuzlukların başlıca türleri. Oysa günümüzde devlet yönetiminde ortaya çıkan kirlilikler bunlarla sınırlı değil. Hayali ihracat ve hayali yatırımlar; hizmetsiz memuriyetlikler (arpalıklar); hizmet kayırmacılığı; milletvekili ticareti; lider diktası ve saire olaylar yolsuzluk dışında ortaya çıkan kirliliklere sadece bir kaç örnek oluşturuyor. Tüm bu kirlilikler son yıllarda yapılan bilimsel araştırmalarda "*siyasal yozlaşma*" adı verilen bir şemsiye kavram altında ele alınıyor.

Yolsuzlukları ya da daha genel anlamda siyasal yozlaşmaları ölçmek o kadar kolay değil. Bir kere bu türde olaylar yasal suç sayıldığından ya da ahlaki açıdan ayıplanacak eylem ve davranışlar olduğu için bu olayları bir muhasebe kaydı tutar gibi tüm yönleriyle tesbit etmek çok güç, hatta imkansız. Mahkemelerde görülen ve sonuçlanan davalar esas alınarak yolsuzluğun boyutları her ne kadar ölçülebilirse de bu verilerin yolsuzluğun gerçek boyutlarını ortaya koymak açısından son derece yetersiz olacağını kabul etmek gerekir. Yolsuzluğun boyutları ile ilgili olarak medyadaki haberler esas alınarak bir değerlendirme yapılabilir. Ancak medyadaki haberlerin gerçeği ne kadar yansıttığı da ayrı bir sorun olarak karşımıza duruyor.

Son bir kaç yıldır Merkezi Berlin'de bulunan Uluslararası Şeffaflık Kurumu (Transparency International) adlı bir sivil toplum kuruluşu dünyanın çeşitli ülkelerinde yolsuzlukların boyutları konusunda bir araştırma yayınlıyor. Bu araştırmada yolsuzluklar bir ankete dayalı olarak ölçülmeye çalışılıyor. Uluslararası faaliyet gösteren şirketlerde yönetici olarak çalışan kimseler ve işadamları ile yapılan anketlerin sonuçları bir indekse dönüştürülüyor. Bu indeks çerçevesinde hangi ülkelerde yolsuzlukların fazla, hangilerinde yolsuzlukların az olduğu ortaya konuluyor. Araştırmada her ülke ile ilgili olarak en az dört ayrı anket yapılıyor. Birden fazla anket yapılarak sonuçlardaki varyans farklılıkları da ortaya konulmaya çalışılıyor.

Yolsuzluk Algılama İndeksi

Bu yazının ekinde Uluslararası Şeffaflık Kurumu tarafından 1996 yılından bu yana yapılan "yolsuzluk algılama indeksi" araştırmasının genel sonuçları tablolar halinde sunulmaktadır. 1995 yılı araştırması toplam 39 ülkeyi kapsamaktadır. Takip eden yıllarda ise yolsuzluk algılama indeksi kapsamındaki ülke sayısı artmıştır. (Bkz: Tablo-1, Tablo-2, Tablo-3, Tablo-4, Tablo-5, Tablo-6.)

2000 yılı indeksine toplam 90 ülke dahil edilmiştir. Söz konusu indeks sıralamasına göre dünyada yolsuzlukların en yaygın olduğu ülkeler arasında başlarda yer alan ülkeler şunlardır: Nijer, Yugoslavya, Ukrayna, Azerbeycan, Endonezya, Angola, Kamerun. Türkiye, 90 ülke arasında yolsuzluğun en fazla yaygın olduğu ülkeler yönünden yapılan sıralamada 22. sırada yer almaktadır. Dünyada yolsuzluğun en az görüldüğü ülkeler ise demokrasi ve piyasa ekonomisinin kurumsallaşmış olduğu Batı ülkeleridir.

Bölgeler İtibariyle Dünyada Yolsuzluk Sıralaması

Bölgeler itibariyle baktığımızda yolsuzluklar yönünden şu sonuçları gözlemleyebiliriz: (Bkz: Tablo-7 ve Tablo-8.)

1.Asya bölgesinde yolsuzluğun en yaygın olduğu ülkeler Endonezya, Vietnam, Filipinler, Hindistan, Çin, Tayland ve G.Kore gibi ülkelerdir. Bu bölgede yolsuzlukların göreceli olarak en az olduğu ülkeler Singapur, Hong Kong ve Japonya'dır.

2.Merkezi ve Doğu Avrupa'da ise yolsuzlukların en yaygın olduğu ülkeler Yugoslavya, Ukrayna, Rusya, Moldova, Romanya ve Latviya gibi ülkelerdir. Yolsuzlukların en az görüldüğü ülkeler ise sırasıyla Estonya, Slovenya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti gibi ülkelerdir.

3.Latin Amerika'da Ekvator, Venezuela, Bolivya, Kolombiya, Meksika, Arjantin ve Brezilya gibi ülkelerde yolsuzluklar yaygın durumdadır. Şili, Kosta Rika ise göreceli olarak bu ülkelerden daha iyi konumda bulunmaktadır.

4.Afrika bölgesinde ise genel olarak yolsuzlukların bir çok ülkede yaygın olduğunu söylemek mümkündür. Yolsuzluk algılama indeksi sıralamasının en başında Nijerya, Angola, Kamerun, Kenya, Mozambik ve Uganda gibi ülkeler gelmektedir.

5.Batı Avrupa'da ise İtalya ve Yunanistan dışında kalan ülkelerde genel olarak yolsuzlukların yaygın olmadığı söylenebilir.

Dünya İhracatında Önemli Yeri Olan Başlıca 19 Ülkede Rüşvet Verme Eğilimleri İndeksi

Uluslararası Şeffaflık Kurumu (Transparency International), "*Yolsuzluk Algılama İndeksi*" (Corruption Perception Index) dışında ayrıca dünya ihracatında belirli bir yeri olan başlıca ülkeler arasında "*Rüşvet Verme İndeksi*" (Bribe Payers Index) adı ile bir indeks geliştirmiştir. Söz konusu indeksin amacı adından da anlaşılacağı üzere dünya ticaretinde ağırlığı olan ülkeler arasında rüşvet verme eğilimini tespit etmektir.

1999 yılında yapılan araştırmaya göre dünya dış ticaretinde önemli bir yeri olan başlıca 19 ülke arasında en fazla rüşvet verme eğiliminde olan ülkeler sırasıyla Çin, Güney Kore, Tayvan, İtalya ve Malezya'dır. Rüşvet verme eğiliminin en az olduğu ülkeler arasında ise sırasıyla İsveç, Avustralya, Kanada, Avusturya, İsviçre, Hollanda, İngiltere, Belçika, Almanya, ABD gibi ülkeler yer almaktadır. (Bkz: Tablo-9.)

Tablo- 1 : Dünyada Yolsuzluklar Sıralaması (1995)

Sıra No	Ülke Adı	1995 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	1995 İndeks Puanı*
1	Yeni Zelanda	9,55	20	Portekiz	5,56
2	Danimarka	9,32	21	Malezya	5,28
3	Singapur	9,26	22	Arjantin	5,24
4	Finlandiya	9,12	23	Tayvan	5,08
5	İsveç	8,87	24	İspanya	4,35
5	Kanada	8,87	25	Güney Kore	4,29
6	Avustralya	8,80	26	Macaristan	4,12
7	İsviçre	8,76	27	Türkiye	4,10
8	Hollanda	8,69			4,04
9	Norveç	8,61	28	Yunanistan	3,44
10	İrlanda	8,57	29	Kolombiya	3,18
10	İngiltere	8,57	30	Meksika	2,99
11	Almanya	8,14	31	İtalya	2,79
12	Şili	7,94	32	Tayland	2,78
13	ABD	7,79	33	Hindistan	2,77
14	Avusturya	7,13	34	Filipinler	2,70
15	Hong Kong	7,12	35	Brezilya	2,66
16	Fransa	7,00	36	Venezuela	2,25
17	Belçika	6,85	37	Pakistan	2,16
18	Japonya	6,72	38	Çin	1,94
19	Güney Afrika	5,62	39	Endonezya	

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla yolsuzluğu, 10 ise en az yolsuzluğu ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, Corruption Perception Index, 1995.

Tablo-2 : Dünyada Yolsuzluklar Sıralaması (1996)

Sıra No	Ülke Adı	1996 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	1996 İndeks Puanı*
1	Yeni Zelanda	9,43	28	Yunanistan	5,01
2	Danimarka	9,33	29	Tayvan	4,98
3	İsveç	9,08	30	Ürdün	4,89
4	Finlandiya	9,05	31	Macaristan	4,86
5	Kanada	8,96	32	İspanya	4,31
6	Norveç	8,87	33	Türkiye	3,54
7	Singapur	8,80	34	İtalya	3,42
8	İsviçre	8,76	35	Arjantin	3,41
9	Hollanda	8,71	36	Bolivya	3,40
10	Avustralya	8,60	37	Tayland	3,33
11	İrlanda	8,45	38	Meksika	3,30
12	İngiltere	8,44	39	Ekvator	3,19
13	Almanya	8,27	40	Brezilya	2,96
14	İsrail	7,71	41	Mısır	2,84
15	ABD	7,66	42	Kolombiya	2,73
16	Avusturya	7,59	43	Uganda	2,71
17	Japonya	7,05	44	Filipinler	2,69
18	Hong Kong	7,01	45	Endonezya	2,65
19	Fransa	6,96	46	Hindistan	2,63
20	Belçika	6,84	47	Rusya	2,58
21	Şili	6,80	48	Venezuela	2,50
22	Portekiz	6,53	49	Kamerun	2,46
23	Güney Afrika	5,68	50	Çin	2,43
24	Polonya	5,57	51	Bangladeş	2,29
25	Çek Cumh.	5,37	52	Kenya	2,21
26	Malezya	5,32	53	Pakistan	1,00
27	Güney Kore	5,02	54	Nijerya	0,69

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla yolsuzluğu, 10 ise en az yolsuzluğu ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, Corruption Perception Index, 1996.

Tablo-3: Dünyada Yolsuzluklar Sıralaması (1997)

Sıra No	Ülke Adı	1997 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	1997 İndeks Puanı*
1	Danimarka	9,94	27	Çek Cumh.	5,20
2	Finlandiya	9,48	28	Macaristan	5,18
3	İsveç	9,35	29	Polonya	5,08
4	Yeni Zelanda	9,23	30	İtalya	5,03
5	Kanada	9,10	31	Tayvan	5,02
6	Hollanda	9,03	32	Malezya	5,01
7	Norveç	8,92	33	Güney Afrika	4,95
8	Avustralya	8,86	34	Güney Kore	4,29
9	Singapur	8,66	35	Uruguay	4,14
10	Lüksemburg	8,61	36	Brezilya	3,56
10	İsviçre	8,61	37	Romanya	3,44
12	İrlanda	8,28	38	Türkiye	3,21
13	Almanya	8,23	39	Tayland	3,06
14	İngiltere	8,22	40	Filipinler	3,05
15	İsrail	7,97	41	Çin	2,88
16	ABD	7,61	42	Arjantin	2,81
16	Avusturya	7,61	43	Vietnam	2,79
18	Hong Kong	7,28	44	Venezuela	2,77
19	Portekiz	6,97	45	Hindistan	2,75
20	Fransa	6,66	46	Endonezya	2,72
21	Japonya	6,57	47	Meksika	2,66
22	Kosta Rika	6,45	48	Pakistan	2,53
23	Şili	6,05	49	Rusya	2,27
24	İspanya	5,90	50	Kolombiya	2,23
25	Yunanistan	5,35	51	Bolivya	2,05
26	Belçika	5,25	52	Nijerya	1,76

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla yolsuzluğu, 10 ise en az yolsuzluğu ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, Corruption Perception Index, 1997.

Tablo-4: Dünyada Yolsuzluklar Sıralaması (1998)

Sıra No	Ülke Adı	1998 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	1998 İndeks Puanı*
1	Danimarka	10,0	43	Zimbabve	4,2
2	Finlandiya	9,6	45	Malawi	4,1
3	İsveç	9,5	46	Brezilya	4,0
4	Yeni Zelanda	9,4	47	Beyaz Rusya	3,9
5	İzlanda	9,3	47	Slovak Cumh.	3,9
6	Kanada	9,2	49	Jamaika	3,8
7	Singapur	9,1	50	Fas	3,7
8	Hollanda	9,0	51	El Salvador	3,6
8	Norveç	9,0	52	Çin	3,5
10	İsviçre	8,9	52	Zambiya	3,5
11	Avustralya	8,7	54	Türkiye	3,4
11	Lüksemburg	8,7	55	Gana	3,3
11	İngiltere	8,7	55	Meksika	3,3
14	İrlanda	8,2	55	Filipinler	3,3
15	Almanya	7,9	55	Senegal	3,3
16	Hong Kong	7,8	59	Fildişi Sahili	3,1
17	Avusturya	7,5	59	Guatemala	3,1
17	ABD	7,5	61	Arjantin	3,0
19	İsrail	7,1	61	Nikaragua	3,0
20	Şili	6,8	61	Romanya	3,0
21	Fransa	6,7	61	Tayland	3,0
22	Portekiz	6,5	61	Yugoslavya	3,0
23	Bostvana	6,1	66	Bulgaristan	2,9
23	İspanya	6,1	66	Mısır	2,9
25	Japonya	5,8	66	Hindistan	2,9
26	Estonya	5,7	69	Bolivya	2,8
27	Kosta Rika	5,6	69	Ukrayna	2,8
28	Belçika	5,4	71	Latviya	2,7
29	Malezya	5,3	71	Pakistan	2,7
29	Namibya	5,3	73	Uganda	2,6
29	Tayvan	5,3	74	Kenya	2,5
32	Güney Afrika	5,2	74	Vietnam	2,5
33	Macaristan	5,0	76	Rusya	2,4
33	Mauritius	5,0	77	Ekvador	2,3
33	Tunus	5,0	77	Venezüela	2,3
36	Yunanistan	4,9	79	Kolombiya	2,2
37	Çek Cumh.	4,8	80	Endonezya	2,0
38	Ürdün	4,7	81	Nijerya	1,9
39	İtalya	4,6	81	Tanzanya	1,9
39	Polonya	4,6	83	Honduras	1,7
41	Peru	4,5	84	Paraguay	1,5
42	Uruguay	4,3	85	Kamerun	1,4
43	Güney Kore	4,2			

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla yolsuzluğu, 10 ise en az yolsuzluğu ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, Corruption Perceptions Index, 1998.

Tablo-5: Dünyada Yolsuzluklar Sıralaması (1999)

Sıra No	Ülke Adı	1999 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	1999 İndeks Puanı*
1	Danimarka	10,0	50	Litvanya	3,8
2	Finlandiya	9,8	50	Güney Kore	3,8
3	Yeni Zelanda	9,4	53	Slovak Cumh.	3,7
3	İsveç	9,4	54	Filipinler	3,6
5	Kanada	9,2	54	Türkiye	3,6
5	İzlanda	9,2	56	Mozambik	3,5
7	Singapur	9,1	56	Zambiya	3,5
8	Hollanda	9,0	58	Beyaz Rusya	3,4
9	Norveç	8,9	58	Çin	3,4
9	İsviçre	8,9	58	Latviya	3,4
11	Lüksemburg	8,8	58	Meksika	3,4
12	Avustralya	8,7	58	Senegal	3,4
13	İngiltere	8,6	63	Bulgaristan	3,3
14	Almanya	8,0	63	Mısır	3,3
15	Hong Kong	7,7	63	Gana	3,3
15	İrlanda	7,7	63	Makedonya	3,3
17	Avusturya	7,6	63	Romanya	3,3
18	ABD	7,5	68	Guatemala	3,2
19	Şili	6,9	68	Tayland	3,2
20	İsrail	6,8	70	Nikaragua	3,1
21	Portekiz	6,7	71	Arjantin	3,0
22	Fransa	6,6	72	Kolombiya	2,9
22	İspanya	6,6	72	Hindistan	2,9
24	Botswana	6,1	74	Hırvatistan	2,7
25	Japonya	6,0	75	Fildişi Sahili	2,6
25	Slovenya	6,0	75	Moldova	2,6
27	Estonya	5,7	75	Ukrayna	2,6
28	Tayvan	5,6	75	Venezüela	2,6
29	Belçika	5,3	75	Vietnam	2,6
29	Namibya	5,3	80	Ermenistan	2,5
31	Macaristan	5,2	80	Bolivia	2,5
32	Kosta Rika	5,1	82	Ekvador	2,4
32	Malezya	5,1	82	Rusya	2,4
34	Güney Afrika	5,0	84	Arnavutluk	2,3
34	Tunus	5,0	84	Gürcistan	2,3
36	Yunanistan	4,9	84	Kazakistan	2,3
36	Mauritius	4,9	87	Kırgız Cumh.	2,2
38	İtalya	4,7	87	Pakistan	2,2
39	Çek Cumh.	4,6	87	Uganda	2,2
40	Peru	4,5	90	Kenya	2,0
41	Ürdün	4,4	90	Paraguay	2,0
41	Uruguay	4,4	90	Yugoslavya	2,0
43	Mongola	4,3	93	Tanzanya	1,9
44	Polonya	4,2	94	Honduras	1,8
45	Brezilya	4,1	94	Özbekistan	1,8
45	Malawi	4,1	96	Azerbaycan	1,7
45	Fas	4,1	96	Endonezya	1,7
45	Zimbabve	4,1	98	Nijerya	1,6
49	El Salvador	3,9	99	Kamerun	1,5
50	Jamaika	3,8			

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla yolsuzluğu, 10 ise en az yolsuzluğu ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, Corruption Perceptions Index, 1999.

Tablo-6 : Dünyada Yolsuzluklar Sıralaması (2000)

Sıra No	Ülke Adı	2000 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	2000 İndeks Puanı*
1	Finlandiya	10,0	43	Malawi	4,1
2	Danimarka	9,8	43	Polonya	4,1
3	Yeni Zelanda	9,4	48	Güney Kore	4,0
3	İsveç	9,4	49	Brezilya	3,9
5	Kanada	9,2	50	Türkiye	3,8
6	İzlanda	9,1	51	Hırvatistan	3,7
6	Norveç	9,1	52	Arjantin	3,5
6	Singapur	9,1	52	Bulgaristan	3,5
9	Hollanda	8,9	52	Gana	3,5
10	İngiltere	8,7	52	Senegal	3,5
11	Lüksemburg	8,6	52	Slovak Cumh.	3,5
11	İsviçre	8,6	57	Latviya	3,4
13	Avustralya	8,3	57	Zambiya	3,4
14	ABD	7,8	59	Meksika	3,3
15	Avusturya	7,7	60	Kolombiya	3,2
15	Hong Kong	7,7	60	Etyopya	3,2
17	Almanya	7,6	60	Tayland	3,2
18	Şili	7,4	63	Çin	3,1
19	İrlanda	7,2	63	Mısır	3,1
20	İspanya	7,0	65	Burkina Faso	3,0
21	Fransa	6,7	65	Kazakistan	3,0
22	İsrail	6,6	65	Zimbabve	3,0
23	Japonya	6,4	68	Romanya	2,9
23	Portekiz	6,4	69	Hindistan	2,8
25	Belçika	6,1	69	Filipinler	2,8
26	Bostvana	6,0	71	Bolivya	2,7
27	Estonya	5,7	71	Cote d'Ivoire	2,7
28	Slovenya	5,5	71	Venezüela	2,7
28	Tayvan	5,5	74	Ekvador	2,6
30	Kosta Rika	5,4	74	Moldova	2,6
30	Namibya	5,4	76	Ermenistan	2,5
32	Macaristan	5,2	76	Tanzanya	2,5
32	Tunus	5,2	76	Vietnam	2,5
34	Güney Afrika	5,0	79	Özbekistan	2,4
35	Yunanistan	4,9	80	Uganda	2,3
36	Malezya	4,8	81	Mozambik	2,2
37	Mauritius	4,7	82	Kenya	2,1
37	Fas	4,7	82	Rusya	2,1
39	İtalya	4,6	84	Kamerun	2,0
39	Ürdün	4,6	85	Angola	1,7
41	Peru	4,4	85	Endonezya	1,7
42	Çek Cumh.	4,3	87	Azerbaycan	1,5
43	Beyaz Rusya	4,1	87	Ukrayna	1,5
43	El Salvador	4,1	89	Yugoslavya	1,3
43	Litvanya	4,1	90	Nijerya	1,2

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla yolsuzluğu, 10 ise en az yolsuzluğu ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, International Corruption Perceptions, Index, 2000.

Tablo-7 : Bölgeler İtibariyle Yolsuzluklar Sıralaması I (2000)

Asya			Afrika		
Sıra No	Ülke Adı	2000 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	2000 İndeks Puanı*
1	Singapur	9,1	1	Botswana	6,0
2	Hong Kong	7,7	2	Namibya	5,4
3	Japonya	6,4	3	Güney Afrika	5,0
4	Tayvan	5,5	4	Mauritius	4,7
5	Malezya	4,8	5	Malavi	4,1
6	Güney Kore	4,0	6	Gana	3,5
7	Tayland	3,2	6	Senegal	3,5
8	Çin	3,1	8	Zambia	3,4
9	Hindistan	2,8	9	Etyopya	3,2
9	Filipinler	2,8	10	Burkina Faso	3,0
11	Vietnam	2,5	10	Zimbabve	3,0
12	Endonezya	1,7	12	Cote d'Ivoire	2,7
			13	Tanzanya	2,5
			14	Uganda	2,3
			15	Mozambik	2,2
			16	Kenya	2,1
			17	Kamerun	2,0
			18	Angola	1,7
			19	Nijerya	1,2

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla yolsuzluğu, 10 ise en az yolsuzluğu ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, International Corruption Perceptions, Index, 2000.

Tablo-8 : Bölgeler İtibariyle Yolsuzluklar Sıralaması (2000)

Batı Avrupa			Merkezi ve Doğu Avrupa			Latin Amerika		
Sıra No	Ülke Adı	2000 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	2000 İndeks Puanı*	Sıra No	Ülke Adı	2000 İndeks Puanı*
1	Finlandiya	10,0	1	Estonya	5,7	1	Şili	7,4
2	Danimarka	9,8	2	Slovenya	5,5	2	Kosta Rika	5,4
3	İsveç	9,4	3	Macaristan	5,2	3	Peru	4,4
4	İzlanda	9,1	4	Çek Cumh.	4,3	4	El Salvador	4,1
4	Norveç	9,1	5	Beyaz Rusya	4,1	5	Brezilya	3,9
6	Hollanda	8,9	5	Litvanya	4,1	6	Arjantin	3,5
7	İngiltere	8,7	5	Polonya	4,1	7	Meksika	3,3
8	Lüksemburg	8,6	8	Hırvatistan	3,7	8	Kolombiya	3,2
8	İsviçre	8,6	9	Bulgaristan	3,5	9	Bolivya	2,7
10	Avusturya	7,7	9	Slovak Cumh.	3,5	9	Venezüela	2,7
11	Almanya	7,6	11	Latvia	3,4	11	Ekvador	2,6
12	İrlanda	7,2	12	Romanya	2,9			
13	İspanya	7,0	13	Moldova	2,6			
14	Fransa	6,7	14	Rusya	2,1			
15	Portekiz	6,4	15	Ukrayna	1,5			
16	Belçika	6,1	16	Yugoslavya	1,3			
17	Yunanistan	4,9						
18	İtalya	4,6						

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla yolsuzluğu, 10 ise en az yolsuzluğu ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, International Corruption Perceptions, Index, 2000.

**Tablo-9 : Dünya İhracatında Önemli Yeri Olan Başlıca 19 Ülkede
Rüşvet Verme Eğilimleri İndeksi (1999)**

Sıra No:	Ülke Adı	1999 İndeks Puanı*
1	İsveç	8,3
2	Avustralya	8,1
2	Kanada	8,1
4	Avusturya	7,8
5	İsviçre	7,7
6	Hollanda	7,4
7	İngiltere	7,2
8	Belçika	6,8
9	Almanya	6,2
9	ABD	6,2
11	Singapur	5,7
12	İspanya	5,3
13	Fransa	5,2
14	Japonya	5,1
15	Malezya	3,9
16	İtalya	3,7
17	Tayvan	3,5
18	Güney Kore	3,4
19	Çin (Hong Kong Dahil)	3,1

(*) İndeks 0 ila 10 arasında değişen puanlardan oluşmaktadır. 0 en fazla rüşvet verme eğilimini, 10 ise en az rüşvet verme eğilimini ifade etmektedir.

Not: İndeks puanı aynı olan ülkeler sıralamada da aynı konumda bulunmaktadır.

Kaynak: Transparency International, 1999 Bribe Payers Index.